

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик и има цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 **Назив на осигурителниот продукт – КРО ИНВЕСТ** осигурување со врзување за цената на уделите на инвестицискиот фонд **ВФП БОНД** со идентификациски број 910000000016 управувани од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје;
- 1.2 **Друштво за осигурување на животот:** Крациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; КОНТАКТ ЦЕНТАР: 15510 (08:00h – 16:00h секој работен ден);
- 1.3 **Надлежен орган за супервизија:** Агенција за супервизија на осигурување, ул. Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна www.aso.mk, телефон 02 3254 050
- 1.4 Датум на ажурирање на документот: 12.06.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 Опис на осигурувањето

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорувачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Ризико премија, дел наменет за осигурително покритие за случај на смрт (2) Влезни трошоци за осигурување; и (3) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување на удел во фондот и го сочинува инвестициониот дел на премија, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Премијата за осигурување се плаќа еднократно. Траењето на осигурувањето може да биде од 5 до 10 години.

Со премијата за вложување се купуваат уделите во отворениот инвестициски фонд ВФП БОНД. Бројот на уделите кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работењето и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот.

Вредноста на референтниот број на уделите не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд се зголемува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот. Со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд се намалува и вредноста на референтниот број на уделите вложен во име на Договорувачот.

Повратот односно исплатата на осигурувањето зависи од движењето на цената на уделите на Фондот, надоместоците и трошоците на производот. За други детали, видете ја секцијата „**Бидете свесни за следните ризици**“ делот „**Кои се ризиците и очекувањата од производот**“ и делот „**Останати релевантни информации**“.

Во случај кога ќе настапи смрт, се исплаќа осигурената сума во случај на смрт како и референтниот број на уделите по вредност на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето надомест на штета. Во случај на смрт поради болест се исплаќа осигурената сума со случај на смрт, во случај на смрт како резултат на несрекен случај се исплаќа двојна осигурена сума за случај на смрт, а во случај на смрт како резултат на сообраќајна незгода се исплаќа тројна осигурена сума за случај на смрт.

Исплатата по истек на осигурувањето е еднаква на вредноста на референтниот број на уделите на денот на истек на полисата. Вредноста на референтниот број уделите на одреден датум е еднаков на референтниот број уделите помножен со цената на уделите на Фондовите на тој датум.

Осигурителот редовно годишно на Договорувачот и Осигуреникот ќе доставува годишен извештај за склучениот договор за осигурување на живот во врска со уделите во инвестициски фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 **Инвестицискиот фонд ВФП БОНД** за инвестициска цел има зголемување на вредноста на имотот, остварување постојан раст на вредноста на уделот и високо ниво на сигурност при вложувањето. Инвестициската цел на Фондот се остварува преку инвестирање претежно во должнички преносливи хартии од вредност (краткорочни и долгорочни), инструменти на пазарот на пари, депозити и инвестициски фондови со иста или слична стратегија на вложување. Поголем дел од средствата на Фондот ќе бидат инвестиирани во државни обврзници, корпоративни обврзници и во депозити на овластени банки во РСМ, додека мал дел ќе бидат инвестиирани во инвестициски фондови со иста или слична стратегија на издавачите чие седиште, односно претежна дејност се врши на територијата на следниве земји: 1. РСМ, 2. Земјите членки од ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА, 3. Државите што не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или други релевантни пазари. До 50% од нето-вредноста на Фондот може да бидат инвестиирани во инвестициски фондови со иста или слична стратегија на инвестирање чијашто провизија за управување не надминува 1% од нето-вредноста на имотот на тој фонд на годишно ниво. До 100% од нето-вредноста на Фондот можат да бидат инвестиирани во должнички хартии од вредност. Приходот од каматата остварен од депозитите, обврзниците или дивидендите од уделите од инвестициските фондови во кои се вложува ќе биде реинвестиран..

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

2.2.2 Во процесот на управување со средствата на фондот ВФП БОНД се применува експертизата на професионалниот тим на ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје, како и долгогодишното искуство со кое располага WVP Групацијата.

2.3 Таргет група

2.3.1 ВФП БОНД е наменет за поконзервативните инвеститори со стабилни приходи, кои претпочитаат понизок ризик од ВФП БОНД и имаат намера да ги искористат средства за остварување на сопствени цели за пократко од 10 години, а подолго од 1 година.

Овој фонд е подобен за инвеститори со среднорочен временски хоризонт на инвестирање, односно вложување на средствата на период од 1 до 10 години.

Внимавајте нивото на ризик на инвестицискиот Фонд да одговора на вашата подготвеност за преземете ризици.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

КРО ИНВЕСТ (CRO INVEST) осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот кое му овозможува следна корист на осигуреникот (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со среден до повисок ризик; (3) управување на средствата од професионалци (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето (5) автоматско реинвестирање на добивката (6) исплата на осигурената сума при доживување (вредноста на инвестициското портфолио), осигурена сума за смрт од болест, осигурена сума за смрт од незгода, 7) можност за обновување на договорот за осигурување по истекот на иницијално договореното период на осигурувањето (8) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без и/или намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата е 2 500 евра и е платена целосно, вредноста на вложените средства на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 1.77%
1.940,55 евра	2.375,00 евра	2.830,49 евра

Износот на осигурената сума за доживување = вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот.

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови, обратете се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покритие

Датумот на крајниот рок на покритието е датумот на полисата означен како „**Истек на осигурувањето**“, освен доколку покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето со врзување со Фондот ВФП БОНД е изложено и на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондот не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

ВФП БОНД						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик				Повисок ризик→		
Обично понизок принос				Обично повисок принос		

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Состојба на 31.03.2024 година, Фондот ВФП БОНД се наоѓа во категорија 3, што упатува на пониско кон умерено ниво на ризик и е во согласност со среднорочната стратегија на фондот.

Претпоставката на индикаторот за ризик е дека ќе го чувате производот до крајот на препорачаното времетраење. Специфичниот ризик може да биде значително различен ако договорот е раскинат предвреме, а износот што ќе го добиете може да биде помал. Овој производ е категоризиран како производ со умерен односно умерен ризик 3, каде ризикот е категоризиран од 1 до 7. Категоријата на ризик која е прикажана не е загарантирана и истата може да се промени со тек на време. Стратегијата според која се гради портфолиот на Фондот ВФП БОНД содржи умерено ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови, а во исто време е понизок од ризикот на фондовите кои вложуваат во акции.

Осигурувањето се договора во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се во денари по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата, односно исплатата. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Валутен ризик**, кој се јавува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Пазарен ризик**, кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Кредитен ризик** веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги намири своите обврски во моментот кога тие ќе достасаат; **Каматен ризик** промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на вложените средства; **Ликвиден ризик** веројатност дека во одреден момент ќе има тешкотии при изнаоѓање средства за Фондот да ги намири обврските поврзани со повлекување на уделите од Фондот како резултат на неможноста брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Политички ризик** веројатност од евентуални политички кризи во РСМ или во странство, кој може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на даночните прописи** веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Оперативен ризик** ги сумира сите неизвесности кои се составен дел од секојдневните деловни активности на Фондот/или Друштвото и **Ризик од инфлација** зголемување на општото ниво на цените во определен период, кое може да дојде до намалување на реалната добивка што ја остварил Фондот и/или Друштвото. **Со вложување во овој вид осигурување можат да се претратат значителни загуби.** Овој производ не вклучува заштита од идни движења на пазарот и во текот на периодот на вложување негативните пазарни трендови можат првотемено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку е чуван до достасување, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за ВФП БОНД (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	0.5678%	0.1916%	0.1475%

Детални информации во врска со ВФП БОНД фондот, се наведени во Пропспектот и Документот со клучни информации за инвеститорот кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.wvpfondovi.mk.

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот. Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договорувачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорувачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договорувачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорувачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	2.0% од еднократната премија 0.9% од еднократната премија	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување.
	Излезни трошоци	0% 0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритието. Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето пред крајниот рок на покритието (откуп). Откуп не е дозволен во првата година. Согласно Пропспектот на Фондот излезн трошок не се наплаќа
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	0.2% од осигурената сума за ризикот осигурување	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.

Напомена: Процентот на трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) е непроменлив и е составен дел од премијата за ризико осигурување.

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број уделни на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот. Откуп не е дозволен во првата година.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го овој и документ), односно за давање услуга или извршување на обврски од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул.Железничка бр.41, 1000 Скопје или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx

Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на prestavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

-Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода (0540) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроација Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),

- Проспект на Фондот, Документ со клучни информации за инвеститорот, правилата на Фондот цените на уделите на Фондот на интернет страницата на Друштвото за управување инвестициски фондови www.wvpfondovi.mk, Депозитна банка на Фондот ВФП БОНД е Комерцијална Банка АД Скопје. Фондот е одобрен во РСМ и го регулира КХВ, Скопје..

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето КРО ИНВЕСТ, како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд ВФП БОНД управувани од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје и дека во целост ги разбираате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд ВФП БОНД управуван од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: _____._____._____. г.

Име и презиме/потпис